

Trong những ngày qua, d&#lu&#n đ&#ng bào trong và ngoài n&#&#c lên án đ&#ng CSVN, đ&#ng đ&#u là Nguyễn n T&#n Dũng b&#t ch&#p d&#lu&#n đ&#ng bào, không quan tâm đ&#n ý ki&#n đóng góp c&#a các nhà khoa h&#c chuyên môn, l&# đi nh&ng b&#n lên ti&ng c&#a nh&ng ng&#&i đã t&ng gi&# ch&#c v&# cao trong đ&ng CSVN nh& c&#u Đ&#i T&#ng CSVN Võ Nguyên Giáp, và c&#u Đ&#i S&# CSVN t&#i Trung C&#ng t&# năm 1974-1989, Nguyễn n T&#n Vĩnh.

B&# chính tr& đ&ng CSVN v&#n cao ng&#o cho r&#ng “vi&#c khai thác qu&ng bauxite t&#i Tây Nguyên là đ&# án l&#n c&#a nhà n&#&c và B&# Chính Tr& đã ba l&#n nghe, k&#t lu&#n và nhà n&#&c đã phê chu&#n đ&# án này”...tr&#&c s&# quy&#t đ&#nh đ&#c tài đ&ng tr& &y, d&#lu&#n xôn xao trong qu&#n chúng r&#ng “....Tây Nguyên s&# ch&#t vì khai thác bauxite”, “Khai thác qu&ng bauxite & Tây Nguyên nhi&#u nguy c&#, ch&#a có gi&#i pháp”... nhi&#u nhà khoa h&#c phân tích c&#n k&# có tính thuy&#t ph&#c đ&#a lên các trang đ&#n trong và ngoài n&#&c, ng&#&i am t&#ng chính tr& quân s&# thì cho r&#ng “lâm nguy an ninh c&#a t&# qu&#c vì cho Trung C&#ng đ&#n Tây Nguyên”, nhà văn hoá thì cho r&#ng “phá h&#y n&#n văn hóa đa đ&ng c&#a Tây Nguyên”, “báo chí không đ&#&c đăng tin v&# bauxite”.... t&#t c&# đó t&#o m&#t không khí n&ng n&#, ng&#t ng&#t trong ng&#&i dân Vi&#t Nam hi&#n nay. Là ng&#&i Vi&#t quan tâm đ&#n tình hình đ&#t n&#&c chúng ta không th&# không tìm hi&#u m&#t bi&#n c&# l&#n nh& th&# đ&#i v&#i đ&#t n&#&c Vi&#t Nam.

I) Bauxite Tây Nguyên n&#m &# đâu trên n&#&c Vi&#t Nam?

Dak Cafe và cây xu&#t kh&#u &# t&#nh Đ&#c Nông, màu xanh c&#a Tây Nguyên - m&#ch s&#ng c&#a dân Tây Nguyên Đ&#c Nông, tr&#&c đây là vùng đ&#t thu&#c t&#nh Đ&#c L&#c, t&# năm 2004 đã tách r&#i thành m&#t t&#nh riêng, th&# ph&# đ&#t t&#i th&# xã Gia Nghĩa. T&#nh Đ&#c Nông n&#m phía Nam Cao Nguyên Trung Ph&#n, B&#c giáp v&#i t&#nh Đ&#c L&#c, Đông giáp v&#i t&#nh Lâm Đ&#ng, Tây giáp v&#i biên gi&#i Cambodia, và Nam giáp v&#i t&#nh Bình Ph&#&c. Di&#n tích 6514.5 km2 và dân s&# kho&#ng 400,000 (năm 2006), g&#m ng&#&i Vi&#t (Kinh), Ê Đê, Nùng M’Nông và ng&#&i Tày. Ng&#n n l&#i kinh t&# chính c&#a t&#nh Đ&#c Nông là tr&#ng cafe, tiêu, cao su.

Đ&#c Nông cũng là vùng h&#a h&#n c&#a n&#n du l&#ch v&#i nh&ng thác n&#&c r&#t đ&#p trong c&#nh thiên nhiên hùng vĩ nh& thác Ba T&#ng, thác Di&#u Thanh, thác Dray Nur, thác Dray Sáp, Thác Trinh N&#, đ&#i thông Nam Nung. Khí h&#u t&#nh Đ&#c Nông r&#t ôn hòa và lý t&#ng, trung bình 24 đ&# C.

Đ&#c Nông có n&#n văn hoá truy&#n th&#ng c&# truy&#n đa đ&ng c&#a nhi&#u dân t&#c mang b&#n s&#c th&ch nhi&#u thác n&#&c c&#nh đ&#p thiên nhiên c&#a t&#nh Đ&#c Nông riêng. N&#i đây còn l&#u gi&# nhi&#u

pho s&# thi truy&#n mi&#ng r&#t đ&#c đ&#o nh&# s&# thi Đ&#m San dài hàng ngàn câu. Các t&#p t&#c x&#a c&# , ki&#n trúc nhà sàn, nhà r&#ng và t&#ng nh&# m&# còn ch&#a bao đ&#u huy&#n bí h&#p đ&#n. Các lo&#i nh&#c c&# dân t&#c t&# lâu đ&#i đã tr&# nên n&#i ti&#ng và là ni&#m t&# hào c&#a c&# vùng Tây Nguyên, c&#a văn hoá dân gian Vi&#t Nam.

B&# đàn đá c&#a ng&#i M'Nông, b&# chi&#ng đá phát hi&#n t&#i huy&#n Đ&#c R'lập cách đây ngàn năm, đàn T'rung, đàn K'lông Pút, đàn N&#c, K&#n, Sáo... N&#u đúng đ&#p, du khách s&# đ&#c tham d&# nh&#ng l&# h&#i đ&#c đ&#o còn nguyên ch&#t dân gian. Trong l&# h&#i, c&# buôn làng c&#m tay nhau nh&#y múa xung quanh đ&#ng l&#a theo nh&#p c&#a ti&#ng c&#ng,ti&#ng chi&#ng.

V&#i vùng đ&#t cây xanh, c&#nh đ&#p, không khí trong lành, nhi&#t đ&# ôn hòa, n&#n văn hoá đa d&#ng nh&# th&# đ&#i t&#ng l&#p đ&#t Bazin màu m&# y kho&#ng 0.5-1m có qu&#ng bauxite là m&#t nguyên li&#u ch&# ra ch&#t nhôm dùng trong các lo&#i k&#ng&#.

Theo tài li&#u BAUXITE MINING, POST ENVIRONMENTAL & SOCIAL IMPACT CONCERNS By: Consultancy on Development (CODE) – Vietnam, thì m&# bauxite đ&#c tìm th&#y &# t&#nh Đ&#c Nông có kh&# năng s&#n xu&#t t&# 6500-7600 tri&#u t&#n, l&#n hàng th&# 4 trên th&# gi&#i. Đ&#c Nông là vùng đ&#t cao nguyên n&#i đ&#u ngu&#n c&#a hai con sông l&#n Đ&#ng Nai và Serepok. Đ&#ng CSVN cho phép các nhà đ&#u t&# Trung C&#ng m&# 4 c&# x&#ng khai thác qu&#ng bauxite &# t&#nh Đ&#c Nông.

&# DN_CN

B&#n đ&# hành chánh k&# ho&#ch phát tri&#n công nghi&#p t&#nh Đ&#c Nông

Theo tài li&#u c&#a T&#p Đoàn Công Nghi&#p Than và Khoáng S&#n Vi&#t Nam (TKV) tháng 7/2007 thì Đ&#c Nông có 6 vùng có m&# bauxite v&#i di&#n tích t&#ng c&#ng là 1971 km2 chỉ&#m 1/3 di&#n tích t&#nh Đ&#c Nông &# các đ&#a đ&#m nh&# sau:

Tuy Đ&#c: 354 km2

Đ&#c Song: 300 km2

B&#c Gia Nghĩa: 329 km2

Trung Công khai th c m  bauxite Tây Nguyên!

Tác Giả: Saigon Echo S u T m

Thứ Năm, 12 Tháng 3 Năm 2009 09:39

Nh n C  : 510 km2

1 th ng 5: 197 km2

Qu ng S n: 159 km2

M  beaunit c n t m th y   B o L c thu c t nh Lâm Đ ng v  hiện nay đang khai th c, m c d  m  bauxite n y không l n nh    t nh Đ c N ng.

II) Nh ng t c h i, rủi ro, nguy hiểm khi khai th c m  bauxite   Tây Nguyên:

dld

L p đ t tr n c ng t i Tây Nguyên l  phù sa Bazine (Topsoil 0-2m), sau đ  đ n l p m  bauxite t  (2-12m)

M  beaunit   Đ c N ng n m dưới m t đ t t  0.5-1m, trong ti n trình khai th c người ta phải lấy đi l p đ t x p   tr n m t, sau đ  l y ph n đ t/đ  c  chất bauxite đ a vào nh  m y đ  bi n ch  thành chất alumina. Nh  r ng, Alumina không ph i là Aluminium (nh m), m  alumina l  m t h p chất gồm nh m v  oxy v i k  hi u h a h c l  Al_2O_3 . Khai th c m  beaunit   Đ c N ng ch  ch  bi n t  qu ng bauxite ra Alumina r i đ m b n cho ngo i quốc ch  không ph i luyện nh m r ng (aluminium) đ  x  đ ng cho k  ngh  hoặc b n nh m v i gi  cao. Trung bình c  hai t n bauxite th  bi n ch  m t t n alumina, v  c  2 t n alumina th  l m ra m t t n Aluminium (nh m). Hiện nay, Alumina tr n th  tr ng gi  vào kho ng \$350-370 USD/ t n. Ti n trình bi n ch  t  bauxite

5 buoc

Ti n trình ch  bi n Alumina:

- (1) Cho chất bauxite vào m y
- (2) Đ a vào máy xay - crusher (3) Cho beaunit vào đ  ph n chất (digester)
- (4) V o b  l c, B n đ  th i ra t  giai đ n n y (beaunit residue)
- (5) giai đ n l m ra alumina đ n alumina c  5 giai đ n, m i m t giai đ n ph i x  đ ng r t nhi u nước th m v i c c h a chất c n thi t đ  luyện kim, v  sau đ  th i ra m t loại nước mang theo chất đ c h a h c.

Trong các giai đoạn luyện nhôm từ alumina, nguy hiểm nhất là nó để lại một chất cặn kß đßc hßi đó là “bùn đỏ” (red-mud). Theo những tài liệu ngoại quốc và những chuyên viên chuyên ngành trong nước thì việc khai thác bauxite ở Đßc Nông trong khi chưa có những giải pháp đúng đắn để bảo vệ môi trường, để bảo vệ nguồn nước, để bảo vệ tài nguyên thiên nhiên thì nó sẽ là một tác hại lâu dài cho thế hệ con cháu của người dân Tây Nguyên và dân cư sống ở hai sông Đßng Nai và Serepok.

Cao Nguyên Trung Phần là “lá phổi” của Việt Nam, nếu lá phổi bị ô nhiễm trầm trọng chắc chắn khác nào Việt Nam bị bệnh ho lao. Để rồi việc khai thác mỏ bauxite, sẽ tác hại này đe dọa thế hệ con cháu muôn đời sau. Những tác hại khai thác mỏ bauxite ở Tây Nguyên như:

Tác hại thế hệ:

xß dßng quá nhiều diện tích đất đai tây nguyên, mở rộng khai thác bauxite, phá vỡ khoßng 500 km2 chung quanh các xß dßng bauxite để di chuyển lớp đất thổ nhß trong tiến trình chế biến alumina. Đßc Nông có 4 nhà máy nhôm với tổng gần 2000 km2, thêm với 1971 km2 bauxite thế hệ con cháu gần 4000 km2, chiếm gần 2/3 diện tích toàn Đßc Nông (6514 km2). Sự di chuyển đất này sẽ tạo nên những lập khai

Công khai thác mỏ bauxite, cây cối bị san bằng, lớp đất trên bề mặt bị đißng bauxite luyện thành nhôm bị mù tung bay trong không khí, ảnh hưởng môi trường sống của con người. Thân và lá cây vùng Tây Nguyên bị phß đßy bị hóa chất màu đỏ không thể nào phát triển được. Còn con người thì luôn luôn hít thở không khí với chất độc bị đổ vào phổi, lâu rồi sẽ sinh bệnh ung thư thế hệ tiếp theo.

Trong ngành khai thác quặng mỏ, bauxite là phương pháp khai thác chiếm nhiều diện tích đất đai nhất. Quặng bauxite trên rừng trên đất, vì vậy sẽ khai thác bauxite tác hại hệ dißng cây cối, hoa màu, chim muông các thú. Tây nguyên là rừng, khi khai thác bauxite thì rừng bị phá hủy trung bình 30-50 ha/trißu tấn bauxite. Diện tích bề mặt của xß dßng để lấy bauxite trung bình 150 ha / trißu tấn, và diện tích mặt bằng của đất sản xuất alumina là 450 ha/trißu tấn. Với số đất để trồng rừng ở Lào như vậy, thế hệ có bao nhiêu nhân công từ nông nghiệp trồng cà phê, hạt tiêu, cao su để đưa vào làm việc trong nhà máy bauxite ở Đßc Nông (****)

Tính trung bình phá mất 2.5 ha mới tạo ra một việc làm....2.5 ha để trồng cây xuất khẩu như trà, cà phê, tiêu, cao su.... sẽ giúp cho một người dân có được sống sung túc hơn khi phá hủy xây công ty luyện bauxite. Và liệu những người dân đó có trình độ để được thu nhận vào làm việc trong công ty khai thác bauxite hay không?

Tác h ọ i th ứ hai:

Làm ki ể t qu ả ngu ồ n n ồ ỏ c ỏ Tây Nguyên. Trong ti ế n trình luy ề n kim polution C ơ nh ô nhi ệ m môi sinh c ả a m ỏ n ỏ i khai thác qu ả ng bauxite. M ỏ t đ ể t khô c ỏ n nh ỏ sa m ỏ c, b ỏ u tr ỏ i ô nhi ệ m vì b ỏ i b ỏ m..... vì c ỏ lo ỏ i b ỏ nh ỏ ng ch ỏ t th ỏ a th ỏ i đ ỏ r ỏ a s ỏ ch kim lo ỏ i s ỏ t ỏ n r ỏ t nhi ệ u n ồ ỏ c, các giai đ ỏ n l ỏ c bauxite và giai đ ỏ n ch ỏ bi ỏ n t ỏ bauxite sang alumina c ỏ n 14,832 tri ệ u m³ n ồ ỏ c/năm, trong khi n ồ ỏ c đ ỏ ti ể u dùng cho sinh ho ả t ng ồ ỏ i dân Đ ỏ c Nông là 0.432 tri ệ u m³/năm mà thôi. Nh ỏ v ỏ y nh ỏ ng x ỏ ỏ ng bauxite s ỏ v ỏ vét n ồ ỏ c trên các sông h ỏ , và c ỏ ngu ồ n n ồ ỏ c ng ỏ m ỏ đ ỏ ỏ i lòng đ ỏ t c ả Tây Nguyên m ỏ i đ ỏ . Tình tr ỏ ng khan hi ệ m n ồ ỏ c ỏ Tây Nguyên vì x ỏ đ ỏ ng quá đ ỏ a cho k ỏ ngh ỏ khai m ỏ bauxite s ỏ làm cho m ỏ t Cao Nguyên cây c ỏ i xanh t ỏ ỏ i, th ỏ c n ồ ỏ c th ỏ m ỏ ng, chim ch ỏ c đ ỏ y đ ỏ n...s ỏ tr ỏ thành sa m ỏ c khô c ỏ n trong nh ỏ ng năm th ỏ ng t ỏ i. Vì thi ệ u n ồ ỏ c, vì cây c ỏ i b ỏ ỏ i l ỏ ng bình đ ỏ a đ ỏ l ỏ y bauxite, vì b ỏ i mù đ ỏ tung bay đ ỏ y tr ỏ i và mang đ ỏ y ho ả ch ỏ t tr ỏ i kh ỏ p vùng tr ỏ i Tây Nguyên....Tây Nguyên s ỏ tr ỏ thành vùng đ ỏ t ch ỏ t đ ỏ y ch ỏ t đ ỏ c h ỏ i môi tr ỏ ng s ỏ ng.

Tác h ọ i th ứ ba:

Gây ô nhi ệ m trong n ồ ỏ c u ỏ ng và sinh ho ả t h ỏ ng ngày: N ồ ỏ c dùng trong ti ế n trình luy ề n alimina s ỏ b ỏ th ỏ i ra mang ch ỏ t đ ỏ c ho ả h ỏ c, v ỏ i k ỏ thu ỏ t kh ỏ i thác v ỏ moi truong m ỏ t h ỏ n ồ ỏ c b ỏ nhi ệ m ch ỏ t ph ỏ th ỏ i t ỏ h ỏ ng bauxite th ỏ i ra trách nhi ệ m c ả a ch ỏ đ ỏ CSVN hi ệ n nay, n ồ ỏ c th ỏ i đ ỏ s ỏ tan bi ỏ n vào lòng đ ỏ t hòa v ỏ i ngu ồ n n ồ ỏ c thiên nhiên làm cho n ồ ỏ c trên ao h ỏ , sông, su ỏ i, gi ỏ ng b ỏ ô nhi ệ m ch ỏ t ho ả h ỏ c tác h ỏ i khôn l ỏ ng cho s ỏ c kho ỏ c ả a ng ồ ỏ i dân. Trong ti ế n trình ch ỏ bi ỏ n t ỏ bauxite đ ỏ n alumina s ỏ n sinh ra hàng hà sa s ỏ ch ỏ t toxic (ch ỏ t đ ỏ c), đ ỏ y là m ỏ t lo ỏ i ho ả ch ỏ t tác h ỏ i cho ngu ồ n n ồ ỏ c và c ỏ n ph ỏ i có k ỏ thu ỏ t cao đ ỏ ch ỏ n đ ỏ ng s ỏ tác h ỏ i do ch ỏ t toxic gây ra ỏ hai th ỏ ng ngu ồ n sông Đ ỏ ng Nai và Serepok. Ng ồ ỏ i dân s ỏ ng đ ỏ ỏ i h ỏ h ỏ ngu ồ n đ ỏ u ph ỏ i g ỏ nh ch ỏ u h ỏ u qu ỏ này.

Chúng ta còn nh ỏ công ty Vedan c ả a Đ ỏ i Loan không có h ỏ th ỏ ng l ỏ c n ồ ỏ c sau ti ế n trình s ỏ n xu ỏ t đ ỏ a gây ô nhi ệ m sông Th ỏ V ỏ i đ ỏ l ỏ i bao nhiêu đ ỏ c ch ỏ t trên đ ỏ , và c ỏ gi ỏ ng sông Th ỏ V ỏ i gi ỏ đ ỏ y nh ỏ là m ỏ t gi ỏ ng n ồ ỏ c tr ỏ n s ỏ a, nh ỏ ng đ ỏ y không ph ỏ i là gi ỏ ng s ỏ a m ỏ là là m ỏ t gi ỏ ng đ ỏ c đ ỏ c. Nh ỏ ng đ ỏ c ch ỏ t th ỏ i ra trong khi bi ỏ n ch ỏ Alumian còn đ ỏ c h ỏ i g ỏ p b ỏ i l ỏ n so v ỏ i v ỏ ch ỏ t đ ỏ c gi ỏ ng sông Th ỏ V ỏ i.

Tác h ọ i th ứ 4:

Bùn đỏ (red-mud) nguy hiểm, tác hại tởn cùng: Bùn đỏ là chất thải ra dodo

Bùn đỏ thải ra từ hầm bauxite.....hồ bên cạnh chứa chất thải bùn đỏ nhiều nhất trong tiến trình tinh luyện từ bauxite đến Alumina đó là một loại pha trộn chất đống hóa học mang màu đỏ sẫm sệt như bùn cho nên gọi là bùn đỏ. Phân chất trong bùn đỏ này thì nó chứa những hoá chất độc hại như: 30-60% Hematite-Fe₂O₃, 10-20% Trihydrate Aluminium-Al₂O₃, 3-50% Silicon Dioxide-SiO₂, 2-10% Sodium Oxide-Na₂O, 2-8% Calcium Oxide-CaO, 2-50% Titanium Dioxide-TiO₂....cùng một số chất hóa học khác nữa như, Nitrogen, Potassium, Chromium, Zinc..... (1) Độc biết bùn đỏ này không khô trở đất được, không tiêu diệt được, nó tồn tại mãi mãi, nó trôi ra, những mà hồ nó đổ ng vào đâu là hủy diệt môi trường sống của đó.

Hiện nay trên thế giới chỉ có một quốc gia tân tiến nào có thể giới quy định chất bùn đỏ này không Hoa Kỳ cũng chỉ có cách hủy diệt nó, cho nên Hoa Kỳ có những mỏ bauxite nhiều nhưng không khai thác vì sợ ô nhiễm môi trường sống. Ngay cả Mỹ cũng đi mua Alumina của thế giới đem về tinh chế ra nhôm (aluminium) để dùng trong công nghệ. Hiện nay Úc đang là nước khai thác mỏ bauxite lớn nhất thế giới và có độ an toàn cao, vì họ có nhiều loại chất độc hại từ bùn đỏ được xử lý đó, nên đã ảnh hưởng đến nước Úc bằng phẳng.